Notes du mont Royal
www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

THEOGNIDIS MEGARENSIS SENTENTIÆ ELEGIACÆ, cum interpretatione & Scholijs Eliæ

[redacted] Vineti. [redacted]

ACCESSERUNT ET HORUM
Poetarum opera Sententiosa: Joannes Schartius

Phocylidis	Rhiani
Pythagoræ	Eratosthenis
Solonis	Panyasidis
Tyrtæi	Lini
Naumachij	Menecratis
Callimachi	Posidippi
Mimnermi	Metrodori
Eueni	Simonidis.

Senariorum libellus.

Rostochy Anno CIↃ IↃ XCI M. Januar

Omnia in usum Scholarum collecta, & ad verbum conuersa per IACOBUM HERTELIUM Curiensem.

Adiecta quoq; est omnium uersio Latino carmine à diuersis expressa.

Οὐ πρὸς δ' ἅπαντός ἐστιν ἀρτίως καλῶς.

BASILEAE.

1572

EIGENTHUM DES COLLEGIUMS ST. ANNA IN AUGSBURG

AMPLISSIMIS, PIETATE, PRVDENTIA, AC eruditione præſtantiſſimis uiris, D. Coſſ. & Senatoribus Reipublicæ SALVELDENSIS, Dominis ac patronis ſuis obſeruandiſſ.

S. P. D.

QVANDOQVIDEM, uiri amplißimi, nihil animis hominum magis inhæret, quàm id, cui à teneris cõſueſcunt: idque quod tenerum eſt, ut ait Seneca, proximis applicatur: uniuerſæ hominũ ſocietatis permagni intereſt, ut ab ineuntibus ſtatim annis mortales optimis, quæ per totám uitam uſui futura ſint, aſſueſcere diſcant. Quia uerò ætatis imbecillitate iuuẽtus ad malũ quàm ad bonum procliuior, minus conſiderat profuturáne an obfutura ſint, quæ tractat: opus eſt, ut per adultiores, quibus cura eius qualicunque modo incumbit, à turpibus ad honeſta, à uitijs ad uirtutũ a-

morem deducatur. Id autem nulla cōmodiore uia, quàm per liberalem institutionē, fieri potest. tanta enim eius uis est in utráq; partem, ut nulla tam bona possit esse natura, quin illius quasi excolendæ cura intermissa, uitiosa reddatur: nulla item tam mala sit, quæ non ad frugem liberali ac fideli institutione redigatur. Proinde cū adulta hominū ætas ad omnia minus docilis tractabilisq́; sit, quàm rudes illi iuuentutis anni, qui instar ceræ quamlibet impressionē facilè admittunt: tum generosi mores, ut ille ait, imbuēdi sunt, cum tener est animus: tum optimis assuescendum, eaq́; discenda, quæ nec grādinem, nec uim, nec Iouem ipsum, ut Plato inquit, extimescāt: quę quoque cū naufrago salua enatare, nec à latronibus eripi queant, cum ad quęuis cereum adhuc est ingenium. Nam postquam annis iá quasi diriguit animus, partim ægrè, quorum praua cōsuetudine fuimus infecti, dediscimus: partim, quę nescimus, nō nisi maxima nobis inculcari difficultate possunt. Quò elegantissima metaphora hac respexisse uidetur Ouidius:

Quæ præbet latas arbor spaciantibus umbras,
Quo posita est primum tempore, uirga fuit.

Tunc

Tunc poterat manibus summa tellure reuelli,
Nunc stat in immensum uiribus aucta suis.

Hęc perita rerum antiquitas considerans, quę nihil non egit, ut Respublicæ optimè constitutæ in suo flore permanerent, iuuẽtutem, ceu seminarium totius hominum cõuersationis, optimis quibusuis non tam artibus & disciplinis, quàm morum uitæque præceptis imbuendam curauit. Non ignara, & sine literis rudes inertesque, & cum literis parũ utiles fore homines, nisi honestati uitæ quàm primùm assuefierent. Plus enim deficere quàm proficere eum, qui doctrina proficit, & moribus deficit, præter Aristotelem, quotidiana docet experientia. Non autem quæuis temerè, & citra delectum, teneris puerorum animis obtrudi passa est: sed eos autores, q & pietatem, & præcepta de morum uirtutibus continerent, proposuit. In quorum autorum numero, Poetæ, qui uel mira ingenij industria clarorum uirorum egregia facta in exemplum posteritati descripta reliquissent: uel quàm breuissimis, maximeque illustribus sententijs doctrinam morum essent complexi, suo quodam iure facilè primas obtinuerunt: unde & nomen

illorũ in maximo cultu, maximaq; uenera tione apud optimos quoſuis extitiſſe non ignoramus. Plato, philoſophiæ quidã ſol, huiuſmodi Poetas non dubitat nunc deorum filios, nunc prophetas appellare. Et tantũ abeſt ut è Repub. ſua eiecerit (quod iis feciſſe legitur, qui diuina poeticæ arte ad laſciuiam, turpesque amores abuſi erant) ut & ipſe teſtimoniis eorum uſus, & aliis exemplo ſuo præclariſsima ipſorum monumenta euoluendi autor fuerit. Sicut eius rei locuples teſtis eſt honeſtiſsima creberrimaque apud ipſum Solonis, Tyrtæi, Homeri, Heſiodi, & aliorum melioris notæ mentio. Socratem, qui ipſius Apollinis oraculo ſapiens pronunciatus eſt, Euripide Tragico familiariſsimè uſum eſſe, nemo neſcit. *μουσῶν θεράποντες καὶ αὐτῶν ἀοιδοὶ* ab Heſiodo & Pindaro nuncupantur. Strabo autem lib. 1. de Situ orbis ſcriptum reliquit, ueteres *τὴν πρώτην ποιητικὴν*, ut omnium doctrinarum antiquiſsimam, philoſophiam quãdam perhibuiſſe. Quippe quæ à teneris nos unguiculis ad uiuẽdi rationes perducat, mores atque affectus edoceat, quæq; gerenda, declinandáue ſint, quadam cantus ſuauitate præcipiat. Et

quò

quò magis suam erga huiusmodi ἱκθινους ποιητάς gratitudinẽ testatam redderent, iuuenesq́; ad bonarum rerum studia, morumq́; integritatem excitarent: statuis ac imaginibus eos honestari, poemata ipsorum in publicis Deorum celebritatibus, alijsq́; cõuentibus recitari, optimasq́; sententias téplorum foribus, tãquam Deo dignas, imò ab ipsis Numinib. usurpatas, affigi, nec nõ aureis preciosisque materijs insculptas ad omnem posteritatem cõseruari curauerũt. Quemadmodum ex Platone, Xenophonte, Pausania, Plutarcho, Athenæo, alijsque uetustissimis scriptoribus & iã dicta, & alia plura de Poetarũ excellentia & utilitate cuiuis obuia sũt: nec patitur epistolę angustia huc omnia referre. Etsi uerò Christianæ professionis homines, sinceræ Religionis Pietatisq́; studium nõ ab huiusmodi autoribus, sed ex sacrosanctæ Scripturæ fontibus petere debẽt & possunt, ut quę sola salutem & æternã beatitudinem per IESV CHRISTI ueri Dei, ueriq́; hominis meritum credentibus paratam esse monstret, præceptaque ad Christianam uitam utilia copiosissimè præscribat: tamen Poetarum quoque (qualium scripta iuuentuti propo

 nimus)

nimus) lectionem & usurpatam, & in non contemnẽdo precio habitam, habendamque esse, grauissima sanctissimorum in Ecclesia Dei uirorum exempla & autoritates comprobant: quarum paucissimas, ob eos qui parum dextrè de Poetis sentiũt, in medium proferre placuit. D. Paulum, electum illud Dei omnipotentis organum, Poetarum libros euoluisse, & ut Clemens ait, ad aedificationem curamq; aliorum, testimonijs eorum uti nõ erubuisse, Sacrarum literarũ ueritas testatur. Sic Act. 17. ubi Deum esse probat, Aratum uetustissimum poetã citat. 1 Cor. 15. ex Menandro Comico malorum consortia fugienda monet, quòd prauis colloquijs boni mores corrumpantur. Cretensium mores Tit. 1. ex Epimenide uate Cretensi graphicè depingẽs ait: κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. Gregorius Nazanzenus, ob excellentiam Theologus dictus, scriptis poetarum mirè delectatus est, & sacrorũ carminũ uolumen posteritati reliquit: quod nõ solùm priscis temporibus propositum est pueris, ut Socrates, Sozomenus, Orosius & Eutropius scribũt, uerùm etiam hodie à doctissimis uiris in delicijs habetur. Quid de Iohanne Chrysosto-

mo

mo Patriarcha Constátinopolitano sub Arcadio & Honorio Impp. anno Christi 401. dicam, qui Aristophanis Comœdijs etiam noctu pro puluino usus est? Quid de Eustathio Thessalonicése, cuius etiam hodie eruditissimi in Homerum, ingeniorum fontem, commentarij extant? Neq; mihi hoc loco temperare queo, quo minus etiam D. Basilij Cæsariensis, cui uirtutum splendor Magni cognomen peperit, uerba adscribá, de eorum Poetarum lectione, qui bonorú hominum dicta facta'ue narrassent: quales præ cæteris fuerunt, Homerus, Hesiodus, Theognis, Phocylides, Pythagoras, Solon, Tyrtæus, & alij. Sic ergo in Admonitione ad adolescentes, quo pacto ex gentilium scriptis proficere queant, ait: ἐπὶ τούτου παρασκευὴν καὶ ποιηταῖς, καὶ λογοποιοῖς, καὶ ῥήτορσι, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁμιλητέον, ὅθεν ἂν μέλλῃ πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς ἐπιμέλειαν ὠφέλειά τις ἔσεσθαι. καὶ μετ' ὀλίγον· εἰ μὲν οὖν ἐστί τις οἰκειότης πρὸς ἀλλήλους τοῖς λόγοις, προὔργον ἂν ἡμῖν αὐτῶν ἡ γνῶσις γένοιτο· εἰ δὲ μή, ἀλλά τό γε παράλληλα θέντας καταμαθεῖν τὸ διάφορον οὐ μικρὸν εἰς βεβαίωσιν τοῦ βελτίονος. Hoc est: Poetis & oratorib. omnib. hominib. utendú, unde futura sit aliqua utilitas, quę ad animę faciat ędificationé. Et paulo pòst: Etsi nostrorú

sermonũ atq; gentilium ulla est conuenientia, nobis illorum ualde conferet noticia: sin minus, eos saltem simul conferẽdo differentiam discere licebit, cum ad melioris optionem atq; delectum non parum cõparatio ualeat, & inferiora sępe collata sint potioribus ornamento. Nec ab his dissentit Philo sapientissimus, dum libro de Agricultura, de puerorũ studijs in hũc modum differit: φυτεύσω δὲ ταῖς μὲν ἐν ἡλικίᾳ παιδικῇ ψυχαῖς μοσχεύματα, ὧν ὁ καρπὸς αὐτὰς τιθηνήσεται. ἔστι δὲ ταῦτα, ἡ τοῦ γράφειν καὶ ἀναγινώσκειν εὔστοχος ἐπιτήδευσις, ἡ τῶν παρὰ σοφοῖς ποιηταῖς ἀκριβὴς ἔρευνα, γεωμετρία, καὶ ἡ περὶ τοὺς ῥητορικοὺς λόγους μελέτη, καὶ ἡ σύμπασα τῆς ἐγκυκλίου παιδείας μουσική. Quæ uerba Latinis auribus sic sonant: Inseram autem primùm in puerilis ætatis animas, surculos, quorũ fructus ipsas enutriat. Sunt autem hi, scribendi legendique certa industria, eorum quæ apud sapientes poetas habentur diligens scrutatio, geometria, oratoriæ facultatis meditatio, & uniuersa liberalis musica. Atque hæc quidem de Poetarum autoritate & lectione paucis attigisse, non planè ἐκτὸς τῶν ἐλαιῶν, sufficiat. Haud enim parẽ humeris susciperem prouinciam, si ex singulis Christianis

stianis scriptoribus (ut de gentilium myriadibus taceam) poetarum & laudes colligere, & osorum calumnijs occurrere conarer. Ego itaque tantorum uirorum iudicio & consilio incitatus, iuuentuti, cuius informandæ mihi quoque cura incumbit, hac in parte, quod ad optimorum poetarũ studium attinet, labore quidem duro, animo uerò non ægro consulere studeo, cum hanc meam esse Spartam non ignorem. Mirificè enim peritæ rerum antiquitatis, quæ, ut Plato uult, *κρείττων ἅμα καὶ ἐγγυτέρω θεῶν ἐγένετο*, exemplum sequi, & quantum par est, alijs ad idem faciendum autor esse placet. Hac de causa, cum labores nostros, quos in Comicorum L. scriptis ab interitu uindicandis exhausimus, bonarum literarum studiosis non ingratos animaduerterem: facilè, nunquam satis laudati uiri D. Ioannis Oporini, Compatris ac amici mei obseruãdiss. cõsilio acquieui, quo me, ut horũ quoq; poetarum, quos hic damus, scripta collecta iuuentutis studijs communicaré, incitauit. Theognide ergo *γνωμικωτάτῳ*, cũ uersione & doctissimis Eliae Vineti Annotationibus, ex arbitrio D. Typographi, præmisso, reliquorum autorũ omnium

nium scripta ex diuersis hincinde autorib. congessimus, congesta fideliter interpretati sumus, & ad puerorum captũ quàm proximè accommodauimus. Nec iuuenilibus ingenijs inutilem hanc nostram operá fore speramus. Castissima enim saluberrimaque de moribus præcepta proponit, quæ usum non pœnitendũ in omnes uitę huius partes, si rectè percipiãtur, sint allatura. Prę terea Græcæ linguæ (quæ comptissima est in his autoribus) cum Latina collatio, non parum emolumenti ad uberiorẽ eruditionis thesaurũ comparandũ adferet: ijs præsertim, qui aliàs uiua magistri uoce destituti, ipsi sibi præceptores esse in Gręca literatura cogũtur: ut plures cõmoditates, quas præter iuniores etiam adulti hinc haurire possunt, sciens præteream. Non parum tamen doctissima Stobæi interpretatio, unde non paucas sententias transcripsimus, nos iuuit. Versionem Latino carmine, sui cuique interpretis nomine præfixo, ne alienis nos ornare plumis uideremur, subiecimus, ut Græcæ elegantiæ cum Latina melius perspiceretur conuenientia, ab ijs qui iam absque cortice in Gręco studio natare queunt. Nondum carmine reddita,

pro

pro nostra tenuitate pedibus astrinximus, ita ut quàm proximè Græca sententia exprimeretur. Alicubi lectionis uarietas margini est aspersa. His omnibus eiusdem, si non carminis, tamen argumenti libellus Senariorum insertus est, ut quàm absolutissimam de moribus, totaque uita laudabiliter instituenda doctrinam, optimorum hoc Poetarum Opus teneris puerorũ animis proponeret.

Hunc autem nostrum laborem, Viri amplissimi, uobis inscribere, librumque Scholæ uestræ consecrare, maximè necessarium duxi: tum, ut sub amplissimi nominis uestri patrocinio (quod quàm eximium erga bonarum artium cultores semper extiterit, manifestius est quàm ut nostro præconio indigeat) tutus à maleuolorum, quorum plena sunt omnia, morsibus in communem iuuentutis usum prodiret: tum in primis, ut grati tandem animi indicium, licet exiguum, exhiberem pro innumeris Reipublicæ uestræ in me beneficijs. Cum enim puerilium studiorum partem non postremam Scholæ uestræ celeberrimè constitutæ, sub optimis præceptoribus M. Christophoro Hoffmanno.

&

& IOANNE Tumlero (D. CASPARE Aquila primariam Ecclesiæ curam gerente) feram acceptam: gratitudinis officium uidebatur requirere, tam pro his, quàm pro alijs ciuium uestrorum in me meritis, chartaceo hoc munusculo, cum aliud nõ esset, testatum omnibus reddere, memoriam humanitatis uestrę nondum apud me senuisse: si fortè alij meo exemplo excitati, meliora, nominique uestro amplissimo magis conuenientia darent, & tandem ἀχαριστίας turpissimum crimẽ à Christiano cœtu exulare inciperet. Etsi uerò per se satis exiguũ est munusculum hoc, nec dignum quod cum P. V. officijs conferatur: tamen, si pro uestro fauore erga liberalia studia & iuuẽtutis honestam institutionem, offerentis animum respexeritis, nõ minus gratum cõfido futurũ, quàm si uel Colophonium aurum à me P. V. oblatum esset. Quæ spes ne me fallat, per eam, qua omnes φιλομούσους prosequi soletis, beneuolentiam etiam atque etiã oro. Deus opt. maximus, æternus Pater Domini nostri IESV CHRISTI, P. V. cõsilia & actiones ad sui nominis gloriam, & Ecclesiæ, Scholæque communem salutem dirigat, uosque omnes in sui agnitio-

ne

ne uera conſeruet, Amen. Baſileę, ex Ludo literario ad D. Petrū, 8. Calend. Febr. Quo die, ut quidam uolunt, ante annos 1527. Paulus Tarſenſis ad pœnitentiam reuocatus diuinitùs, hoſtili in Christianos animo depoſito, CHRISTI dogmata amplexus eſt: quemadmodum Lucas Act. 9. ſcripſit.

P. V.
deditiſsimus,
Iacobus Hertelius
Curienſis.

ELIAS VINETVS
Santo Lectori.

Cvm ocij plurimum anno superiore apud Franciscũ Sangelasium Engulismensis Ecclesiæ Decanum, uirum cùm generis splendore, tum ingenij dexteritate apprimè nobilem, nactus fuissem: id totum, quantum per aduersam ualetudinem licuit, in iucundissima Græcorum poetarum lectione à me cõtritum est. qua quidem in re consilium eorum lubens secutus sum, qui antiquos scriptores eo legendos ordine censent, quo & uixerunt, & scripserunt: quòd recentiores à uetustioribus semper habeãt quidpiã, quod non facilè intelligas, nisi prius illos diligenter legeris. Perlectis igitur, quorũ fuit copia, uetustissimis quibusque, cuiusmodi sunt Homerus & Hesiodus, Theognidem tandem in manus sumpsi: cuius sententias licet graues esse nõ dubitarem, eò tamen intellectu mihi faciles fore sperabam, quòd crederẽ nihil esse illic quod à posterioribus, quos aliquando legeram, non fuisset luculentius tractatum. Verùm

uixdum è portu solueram, cum tot subitò emergunt scopuli, tot statim obortę nubes, cœlumque diemq; eripiunt oculis, ut à proposito facilè his deterritus fuissem, nisi cupido huius conficiendi æquoris me planè obstinata iá inde cepisset, ex quo primùm à pręceptoribus meis, Aristotelis aliorumq; ueterum scripta prælegi mihi cœpta fuerát, quæ huius poetæ sententijs ueluti suauissimis flosculis insperfá essent.

Cum igitur pergere obfirmato prorsus animo certum esset, quæ ad tam difficilem periculosamque rem conficiendam conducere uisa sunt, ea diligenter omnia adhibui, cuiusmodi sunt cùm uariorum codicum, locorumque ex eodem autore ab alijs scriptoribus citatorum diligens collatio: tum syncerum & acre amicorum meorum, uirorum doctorum, unà cum meo, iudicium: inter quos Petrus Panætius & Iacobus Gupylus, facilè principes. qua quidem diligentia abscisis, abiectis, transpositis multis, effectum tandem est, ut instituto satisfecerim meo, perlegerim bonum poetam, eorumq; quę in eo corrupta erant, bonam magnamque partem obiter castigauerim. Cæterùm cum in eo totus essem, Ioanni Lodoico Tiletano

letano, typographo diligentissimo, rem patefeci, cum in eius bibliopolium, quærendi ex eo exemplaris gratia aliquando me contulissem: quam ubi intellexisset, rogauit uehementer, ut si quid haberem in eum autorem, quem esset breui excusurus, communicarem: me sibi, studiosisq; omnibus gratum facturum. Id autem perfacilè impetrauit ille, quando ineunte hac æstate huc ueni, candide lector: cui in tuam gratiam publicandum tradidi, quicquid fuit nostri in Theognidem laboris. quem autorem utinã tam totum restituere omnino potuissem, quàm cupiebam. Is enim tam deprauatus fuit, tam lacer, tam mancus, ut nulla diligentia, nullo labore, nullis deniq; quantislibet uigilijs id præstare potuerim. quę res in causa est, ut in Latinum sermonem à me cõuersum non habueris. Quod reliquum igitur hic desiderabitur, id ab alio interim dũ fœlicius expectabis, nostro hoc labore, quantuluscunq; est, fruaris, eumq; boni consulas uelim. Vale, Lutetiæ. Calendas Sextil. 1543.

Notes du mont Royal
www.notesdumontroyal.com
Une ou plusieurs pages sont omises ici volontairement.

Ciuitatem, & populos, & patrem honestans:
Multis per pectus & scutum rotundum uulneribus,
Et per thoracem ab anteriore parte sauciatus.
Hunc uerò lugent pariter iuuenes, senesq́;,
Et graui desiderio tota ciuitas funus ipsius prosequitur.
Huius sepulchrũ, et liberi inter homines præclari sunt,
Itemq́; nepotes, & omne posterorum genus.
Nunquam eius bona gloria interit, neq; nomen ipsius:
Sed quamuis sub terra sit, manet immortalis.
Quem se fortiter gerentem, manentéq́;, & pugnãtem,
Pro patria & liberis uehemens Mars peremerit.
Quòd si effugerit sortẽ mortis longũ inducẽtis soporẽ,
Et uictoria potitus splendidã gloriã pugnæ auferat,
Ipsum ex æquo omnes iuuenesq́; senesq́; colunt,
Multisq́; iucundis affectus ad orcum abit.
Senescens autem inter ciues præcellit, neq; quis illum
Lædere, nec irreuerenter nec iniustè cupit.
Omnesq́; in sedibus iuuenes simul & æquales
Loco cedunt ei, quiq́; maiores nati sunt.
Huius igitur uirtutis ad summũ peruenire, nunc aliquis
Nitatur animo, non remittens bellum.

Eiusdem: aliàs Callini.

Quamdiu torpetis? quando strenuã habebitis animam
O iuuenes? an non ueremini uicinos,
Ob tantam ignauiam? In pace autem uobis uidemini
Sedere: sed bellum totam regionem infestat.
Quin scutum aliquis arte in prælio hosti obtendat:

Et

ἄστυ τε καὶ λαοὺς καὶ πατέρ᾽ ἐυκλείσας·
πολλὰ διὰ στέρνοιο καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
καὶ διὰ θώρηκος πρόσθεν ἐληλαμένος.
τὸν δ᾽ ὀλοφύρονται μὲν ὁμῶς νέοι, ἠδὲ γέροντες,
ἀργαλέῳ δὲ πόθῳ πᾶσα κέκηδε πόλις.
καὶ τύμβος, καὶ παῖδες ἐν ἀνθρώποις ἀρίσημοι,
καὶ παίδων παῖδες, καὶ γένος ἐξοπίσω.
οὐδέ ποτε κλέος ἐσθλὸν ἀπόλλυται, οὐδ᾽ ὄνομ᾽ αὐτοῦ,
ἀλλ᾽ ὑπὸ γῆς περ ἐὼν γίγνεται ἀθάνατος,
ὅν τιν᾽ ἀριστεύοντα, μένοντά τε, μαρνάμενόν τε
γῆς πέρι καὶ παίδων θοῦρος Ἄρης ὀλέσῃ.
εἰ δὲ φύγοι μὲν κῆρα τανηλεγέος θανάτοιο,
νικήσας δ᾽ αἰχμῆς ἀγλαὸν εὖχος ἕλοι,
πάντες μὶν τιμῶσιν ὁμῶς νέοι, ἠδὲ παλαιοί,
πολλὰ δὲ τερπνὰ παθὼν ἔρχεται εἰς ἀΐδην.
γηράσκων δ᾽ ἀστοῖσι μεταπρέπει, οὐδέ τις αὐτὸν
βλάπτειν, οὔτ᾽ αἰδοῦς οὔτε δίκης ἐθέλει.
πάντες δ᾽ ἐν θώκοισιν ὁμῶς νέοι, οἵ γε κατ᾽ αὐτὸν
εἴκουσ᾽ ἐκ χώρης, οἵ τε παλαιότεροι.
ταύτης νῦν τις ἀνὴρ ἀρετῆς εἰς ἄκρον ἱκέσθαι
πειράσθω, θυμὸν μὴ μεθιεὶς πολέμου.

τοῦ αὐτοῦ, ἢ Καλλίνου.

μέχρις τεῦ κατάκεισθε; κότ᾽ ἄλκιμον ἕξετε θυμόν,
ὦ νέοι; οὐδ᾽ αἰδεῖσθ᾽ ἀμφιπερικτίονας,
ὧδε λίην μεθιέντες; ἐν εἰρήνῃ δὲ δοκεῖτε
ἧσθαι, ἀτὰρ πόλεμος γαῖαν ἅπασαν ἔχει.
* ἐν νύ τις ἀσπίδα θέσθω ἐναντιβίως πολεμίζων.

* Hunc hexametrum D. Camerarius de suo suppleuit.

καὶ

Et aliquis moriens ultimò iaculum emittat.
Honori enim est & ornamento uiro, pugnare
Pro patria & liberis & tenera uxore
Aduersus hostes. Mors autem aderit, quandocunq;
Parcæ destinauerint. Sed age quispiam rectà pergat
Extenso in altum gladio, & sub scuto forte pectus
Foueat, cum primum incipit committi pugna.
Non enim mortem effugere fatale est
Virũ, neq; si à maioribus immortalib. genus ducat.
Sæpe quis elapsus è pugna sonituq; telorum
Euadit, sed ipsum domi fatalis mors apprehendit.
Atq; hic sanè nec amicus est populo, nec gratus:
Illũ uerò magnus et prauus deflet si qd passus fuerit.
Vniuersus enim populus uirum fortem desiderat
Defunctum, uiuentem uerò instar semidei colit.
Nam coràm intuentur illum uelut turrim:
Quippe solus multorum æquat facinora.

Eiusdem.

Veruntamen Herculis genus inuictum estis:
Confidite, nondum Iouis facies auersa est à nobis.
Nec hominum turbam formidetis, aut metuatis;
Quin rectà quisq; hostibus scutum obuertat
Inuisam amissurus animam, mortisq; nigrum,
Sed solis splendori gratum subiturus fatum.
Nostis enim quàm grauia sint Martis luctuosi opera,
Nostis etiam impetum permolesti belli.
Et quandoq; fugistis ipsi, quandoq; alios fugastis,

Iuue-

καί τις ἀποθνήσκων ὕστατ' ἀκοντισάτω.
τιμῆέν τε γάρ ἐστι καὶ ἀγλαὸν ἀνδρὶ μάχεσθαι
γῆς πέρι, καὶ παίδων, κουριδίης τ' ἀλόχου
δυσμενέσιν. θάνατος δέ ποτ' ἔσσεται, ὁππότε κεν δὴ
μοῖραι ἐπικλώσωσ'. ἀλλά τις ἰθὺς ἴτω,
ἔγχος ἀνασχόμενος, καὶ ὑπ' ἀσπίδος ἄλκιμον ἦτορ
ἔλσας τοπρῶτον μιγνυμένου πολέμου.
οὐ γάρ πως θάνατόν γε φυγεῖν εἱμαρμένον ἐστὶν
ἄνδρ', οὐδ' εἰ προγόνων ᾖ γένος ἀθανάτων.
πολλάκι δηϊοτῆτα φυγὼν καὶ δοῦπον ἀκόντων
ἔρχεται, ἐν δ' οἴκῳ μοῖρα κίχεν θανάτου.
ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἔμπας δήμῳ φίλος, οὐδὲ ποθεινός·
τὸν δ' ὀλίγος στενάχει, καὶ μέγας, ἤν τι πάθῃ.
λαῷ γὰρ ξύμπαντι πόθος κρατερόφρονος ἀνδρὸς
θνήσκοντος, ζώων δ' ἄξιος ἡμιθέων.
ὥσπερ γάρ μιν πύργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσιν,
ἔρδει γὰρ πολλῶν ἄξια μοῦνος ἐών.

τοῦ αὐτοῦ.

ἀλλ' Ἡρακλῆος γὰρ ἀνικήτου γένος ἐστέ·
θαρσεῖτ', οὔπω Ζεὺς αὐχένα λοξὸν ἔχει.
μηδ' ἀνδρῶν πληθὺν δειμαίνετε, μηδὲ φοβεῖσθε,
ἰθὺς δ' ἐς προμάχους ἀσπίδ' ἀνὴρ ἐχέτω,
ἐχθρὰν μὲν ψυχὴν θέμενος, θανάτου δὲ μελαίνας
αὐγαῖσιν κῆρας ἠελίοιο φίλας.
ἴστε γὰρ ὡς Ἄρεως πολυδακρύτου ἔργ' ἀΐδηλα,
εὖ δ' ὀργὴν ἐδάητ' ἀργαλέου πολέμου.
καὶ μετὰ φευγόντων τε διωκόντων τ' ἐγένεσθε,

ὦ νέοι

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises ici volontairement.

Rettulerítq; sua parta trophæa manu,
Illum omnes pariter decorant iuuenesq; senesq;,
Et bona percipiens plurima lætus obit:
Affectus senio toti gratißimus urbi est,
Prorsus & hunc ipsum lædere quisq; cauet.
Turba senum iuuenumq; loci concedit honorem,
Nullus & æqualis se æquiparare uelit.
Ergo aliquis tantæ uirtutis tangere culmen
Conetur, toto pectore bella petens.

Eiusdem, uel Callini.

O' iuuenes, quid uult sibi tanta ignauia? ubinam
Sunt animi? num de finitimis rubor est
Segnitiem ob uestram? secura pace potiri
Creditis: at bello patria tota tremit.
Quilibet audacter mauortia surgat ad arma:
Atq; aliquis moriens ultima tela uibret.
Pro patria pulchrum est, natisq; & coniuge chara
Pugnare, & ualida bella ciere manu.
Mors aderit, cùm fata uolent. iam quis mihi rectà
Prodeat in pugnam, cùm citò cœpta fuit,
Tollens terribili gladium uirtute, tegensq;
Fortia prægrandi pectora sub clypeo?
Effugere haud ulli mortem conceditur, etsi
A' superis ortum duceret ipse suum.
Sæpe quis à bello, telisq; reuersus, & hoste,
Repperit in proprijs ædibus exitium:
Nec tamen hic gratus populo est, nec amabilis ulli:

Illum

Illum autem deflet cum iuniore senex.
Quippe sui desiderium post fata relinquit
Fortis, at in uita est semideo similis.
Conspicitur siquidem ueluti fortißima turris:
Nam quae multi agerent, omnia solus agit.

Eiusdem.

Alcidae sed enim genus insuperabile, forti
Est animo: nondum flexa Iouis facies.
Vos ne turba uirûm, densus ne terreat hostis:
Omnis in aduersos obuia tela gerat.
Inuisamq; adeò statuens abrumpere uitam,
Praecipiti cursu malit obire semel.
Nostis enim quàm sint horrentia praelia Martis,
Nostis & armigerae quanta sit ira deae.
Terga cecidistis partim, partimq; fugati
Estis, & experti scitis utrunq; satis:
Qui perstant simul, & primi certamina tentant,
Audentes animo cominus arma sequi,
Perpauci moriuntur, & à tergo agmina seruant:
Ast hominis timidi gloria tota perit.
Vix mala quis uerbis perstringere singula poßit,
Quae uir, qui in bello turpia geßit, habet:
Nempe ingens ignominia est, fugitare parantis
Lethali gladio terga secare uiri:
Turpe & puluerea stratum tellure cadauer,
Dorsa gerens crebris saucia uulneribus.
Progrediens aliquis maneat pede firmus utroq;

In

Notes du mont Royal 썬
www.notesdumontroyal.com
Une ou plusieurs pages sont omises ici volontairement.

Eiuſdem.

Homo cum ſis, nihil aſſere ſtabile:
Nec ubi uideris hominem, certa
Spacia ætatis promitte. etenim
Muſcæ uolucris res in morem
Inconſtantia rotat humanas.

Eiuſdem.

Nec ullus expers criminis, nec mortis eſt.

Eiuſdem.

Vt arma fugias, fata non fugies tamen.

Eiuſdem.

De luce caßis cor memoriam non ſupra
Vnum tenebit, ſi cor habeamus, diem.

F I N I S.

BASILEAE, EX OFFICINA
OPORINIANA, ANNO SALV-
tis humanæ M. D. LXXII.
Menſe Ianuario.

...THEK DES COLLEGIUMS ST. ANNA IN AUGSBURG

Θεογν:

ἐσθλὸς καὶ κακὸς ἐστὶ ὅτε.